The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

ŠTEV. (No.) 79 — CHICAGO, ILL., TOREK, 24. APRILA — TUESDAY, APRIL 24, 1934 — LETNIK (VOL.) XLIII

Prof. Tugwell odgovarja - 250 žrtev nesreče v Jugoslaviji

NAČELNIK MOŽGANSKEGA TRUSTA, R. G. TUGWELL, SMATRA "NEW DEAL" ZA REŠITELJA SVOBODE AMERIŠKEGA PREBIVALSTVA. — ČASOPISJE SVARI, NAJ NE NASPROTUJE IN NE POVZROČA NEVARNOSTI DIKTATORSTVA. — ČLOVEK SE MORA POSTAVITI NAD MAŠINERIJO.

Washington, D. C. — Profesor Tugwell, ki se ga smatra za načelnika "možganskega trusta", skupine predsednikovih svetovalcev, in ki je bil zadnje čase silovito napadan od kapitalističnega časopisja, češ, da je radikalec, ki skuša prevreči sedanjo obliko ameriške vlade in upostaviti komunizem, se je preteklo soboto javno oglasil in dal odgovor na vse te kritike. Za njegov nastop je brez dvoma dal povod znani dr. Wirt, katerega so se kapitalisti poslužili za svoje obdolžbe.

Skupini ameriških časnikarjev je Tugwell govoril in izrazil se je proti njim, da "new deal" ni nikaka prisilna metoda, s katero se naj bi ameriško ljudstvo podvrglo vladi in se napravilo od nje odvisno nasilnim potom, marveč novi program ni nič drugega kakor izraz ljudske volje. Časopisju je izrazil prikritc svarilo, ako bo nasprotovalo ljudski volji in skušalo ovirati "new deal" program, da utegne s tem povzročiti, da se tudi v Ameriki upelje taka diktatura, kot točasno vlada nad 350 milijoni prebivalcev sveta. Ako bo časopisje s svojim hujskanjem razdiralo konstruktivno delo vlade, bo moralo priti do tega diktatorstva, in Tugwell je povdarjal, da tukaj potem leži prava nevarnost za svobodo govora in tiska. V tem je šele pravi sovražnik in ne v Washingtonu.

Točasno niti on sam, niti kdo drugi ne misli na to, da bi ameriško ljudstvo prisilno podvrgel vladi, kajti to bi bilo nekaj nasprotnega ameriški mentaliteti, ki je navajena na popolno svobodo, in povdaril je, da je v tem oziru popolen konservativec, dasi se ga proglaša za radikalca. Odločno se je izrazil, da ni večjega zagovornika demokracije, kakor je on sam, in zato pa tudi skuša izvesti novi program. Demokracija namreč ni bila nikdar v večji nevarnosti kakor ravno v času, predno je nastopil "new deal", in njeni sovražniki so bili že na tem, da jo zaduše. Ti sovražniki demokracije so ameriški kapitalisti, delodajalci in financirji in ti so si skoraj že podvrli na pravi suženjski način večino ameriškega prebivalstva. Za dosego materijalnih dobrin so dali prednost mašinerijam in prezrli človeka.

Izpremememba je morala, oziroma bo morala na vsak način priti. Tisti, ki tega ne razumejo, ali pa so nezmožni, oziroma celo nasprotni, bodo sigurno izginili s pozorišča in drugi bodo stopili na njih mesta. "New deal" ima za cilj, da se materijalne dobrine postavijo v službo človeka in da se upostavi človeška svoboda in se da ljudem prilika, da uživajo človeške zmage nad naravo. Da bi samo nekateri uživali dobrine iz privatne industrije, se ne more obdržati, kajti to je proti naravi Amerike. Dokler ljudstvo dela skupno v kakem podjetju, ne bo v takem podjetju miru toliko časa, dokler ne bo to podjetje obratovalo na podlagi svobodnega sporazuma s organizacijo svojega delavstva. Ekonomski pritisk in samolastna, brezobzirna uprava bo povzročala stalne nemire.

PREMOGARSKA KATASTROFA

Okrog 250 premogarjev podsutih v jugoslovanskem rudniku. — Malo upanja za njih rešitev.

—o—

Sarajevo, Jugoslavija. — Strahovita premogarska nesreča, ki je največja, kar jih ima zabeležiti zgodovina Jugoslavije kakor tudi celega Balkana, se je pripetila preteklo soboto zvečer v tukajšnjem bližnjem Kokanj premogovniku. Kakih 500 čevljev globoko je nastala eksplozija, katera je podsula in zaprla izhod, kot se računa, okrog 250 premogarjem, ki so bili ob tistem času na delu.

Skozi celo nedeljo so bile na delu rešilne reševalne čete, katerim je bilo poslano tudi vojaštvo na pomoč, in posrečilo se jim je, da so izkopale okrog sto mrtvih trupel; večina od njih je strahovito pohabljena. Malo upanja je obstojalo, da bi mogli v doglednem času doseči še ostale nesrečneže.

Pretresljivi prizori so se odigravali ob vhodu v rudnik, kjer so se zbrali domačini ponesrečencev. Neko staro ženico je policija komaj zadržala, da ni skočila v rov za svojim edinim sinom. Med jokom in glasnimi molitvami se čujejo odmevi žag in kladiv mizarjev, ki izdelujejo rakve za ponesrečene žrtve.

—o—

MRS. TAUČAR ŠE VEDNO V JEČI

Chicago, Ill. — Znana Mrs. Taučar, ki trdi, ka je podedovala po svojem stricu v Italiji štiri milijone dolarjev, še vedno sedi v tukajšnji okrajni ječi na obdolžbo oblasti iz Los Angeles, Cal., ki jo obdolžujejo tatvine. V petek je bila prepeljana pred žensko sodišče na podlagi waranta iz Los Angeles. Ker pa niso bili warantu priloženi potrebni ekstradikcijski dokumenti, se je obravnava preložila do tega torka, in ženska je bila odpeljana nazaj v ječo.

—o—

IRSKA KOLJE ŽIVINO

Cork, Irska. — Tukajšnja vlada je ugotovila, da je na Irskem preveč živine, vsled česar tudi nima prave cene. Izdelala je program, po katerem se naj bi število živine znatno znižalo, in je v to svrho objavila, da bo za kožo vsakega živinčeta plačala nagrado $2.50. V odgovor na to objavo se je pričelo klanje živine kar na debelo, do 25,000 na teden. Vlada domneva, da se bo lahko brez škode poklalo do 200 tisoč glav živine.

UJET PO 24 LETIH

James L. Fahey je pred 24. leti pobegnil iz federalne ječe v Leavenworth, Kans., in celi čas so ga brezuspešno iskali. Nedavno pa ga je izsledila kraljeva kanadska policija, ko je živel s svojo ženo blizu mesta Jasper, Kanada.

NEMIRI V ŠPANIJI

Radikalne druhali se zopet spravile nad cerkve.

—o—

Madrid, Španija. — Druhali radikalcev so v nedeljo pričele z revolucijonarnimi nasilnostmi in na več mestih je prišlo do boja s policijo, pri čemer je padlo nad 200 strelov. Kakor navadno ob takih prilikah, so se tudi zdaj spravili nad cerkve. V neki cerkvi je eksplodiralo sedem podtaknjenih bomb, ki so poslopje deloma razdejale. V mestu Santander so zanetili požar v štirih cerkvah, toda prebivalstvo ga je pravočasno pogasilo.

—o—

TAJINSTVEN MOŽ

Chicago, Ill. — 16. decembra je nenadoma izginil Allen R. Hammel, čuvaj Brinks ekspresne družbe, in odnesel s seboj družbinega denarja $39,000. Pretekli teden je bil ta mož prepeljan iz Philadelphije, kjer je bil aretiran. Z gotovostjo se vsaj domneva, da je to ena in ista oseba. Mož namreč odločno taji, da bi bilo njegovo ime Hammel, in se izdaja za nekega Burt Armstrong iz New Yorka. Svoje žene, ki mu je jokaje padla okrog vratu, ni spoznal, ali vsaj niti z najmanjšim znamenjem ni pokazal, da jo pozna, in trdi, da ni bil nikoli oženjen. Tudi o svojih dveh otrocih, ki so jih pripeljali k njemu, je izjavil, da jih še nikdar ni videl. Več drugih prič je z gotovostjo potrdilo, da je to Hammel, in tako oblasti domnevajo, da je mož izgubil spomin.

—o—

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovencu; čitajte ga!

LOV ZA DILLINGERJEM

V Wisconsinu so oblasti našle sled za njim.

—o—

Mercer, Wis. — Federalne oblasti so v nedeljo zvečer objavile, da se jim je posrečilo v tukajšnjih bližnjih gozdovih obkoliti proslulega bandita Dillingerja potem, ko so imele z njegovo bando kratek boj. Vendar pa niso bile o tem popolnoma sigurne, kajti kmalu pozneje se je dalo naročilo policiji v severnem Illinoisu in južnem Wisconsinu, naj bodo na pažnji za dvema avtomobiloma, ki sta pobegnila, in v enem od njih se vozi Dillinger.

—o—

"ELEKTRIČNO ŽENSKO" PREISKUJEJO

Rim, Italija. — Že par mesecev vzbuja splošno mednarodno pozornost neka Mrs. Anna Monaro iz Trsta, ki je dobila pridevek "električna ženska". Pretekli teden je bila prepeljala iz Trsta semkaj, da se bodo mogli z njo baviti učenjaki, med njimi tudi slavni izumitelj Marconi. Pri ženski, ki je 50 let stara, se opaža neka posebnost. Kadar je namreč v globokem spanju, prihaja iz njenih prsi čudna modrikasta luč. Od začetka so domnevali, da je to kaka sleparija, in nekateri so celo trdili, da ima v požiralniku malo električno žarnico, toda pokazalo se je, da to prihaja iz ženske same, in zdaj se je pričela znanost zanimati za pojav. Ženska sama ni vesela publicitete, ki je je deležna, in želi, da se jo čimprej pošlje nazaj domov k njeni družini, in se jo pusti pri miru.

KRIŽEM SVETA

— Jokohama, Japonska. — Po odredbi policijskih oblasti je bila v petek izgnana iz Japonske skupina 75 oseb ameriškega igralskega osobja; med njimi je 45 žensk. Podaljšanje vize jim je bilo odklonjeno, na kar so se odpeljali v Šangaj.

— Bukaresta, Rumunija. — Koncem preteklega tedna je bilo postavljenih pred sodišče 13 oseb, ki so obdolžene, da so stale v zvezi z zaroto, ki je imela namen, na velikonočno nedeljo ubiti kralja Karla in nekatere člane vlade.

— Montevideo, Uruguaj. — S splošnim glasovanjem je prebivalstvo tukajšnje republike odločilo pretekli petek, da se izroči vsa izvrševalna oblast v roke predsednika Terra, s čimer je ta postal absoluten diktator.

— Pariz, Francija.— Tukajšnji radikalci, komunisti in socijalisti, so v petek vprizorili demonstracije proti vladi in njenemu deflacijskemu programu. Hoteli so priti do mestne hiše, toda močni kordoni policije so onemogočili njih namero.

—o—

ČEBELE KOT PISMONOŠINJE

Berlin, Nemčija. — Neki nemški čebelar je prišel na idejo, da bi se lahko čebele v slučaju vojne uporabljale kot prenašalke raznih poročil namesto golobov-pismonošev. Napravili so se že prvi poskusi; izkazali se je da so se čebele iz velikih daljav vedno vrnile v domači panj.

—o—

ZLOČINSKI ADVOKAT OBSOJEN

Chicago, Ill. — Na šest mesecev zapora in na izgubo advokatskih pravic je bil obsojen advokat Julij Reznik. Za svoje delo, ko je pomagal nekemu kaznjencu do parole, je zahteval pristojbino $200. Ker mu ta ni mogel plačati, ga je seznanil z nekim drugim zločincem; ta dva sta nato izvršila rop in iz plena je Reznik dobil svojo pristojbino.

—o—

RELIEFNA KOMISIJA POMAGA KLIJENTOM

Chicago, Ill. — Med osebami, ki prosijo za relief, je mnogo takih, ki imajo doma zavarovalninske police in ne vedo o njih, da lahko dobe gotovino za nje. Več je takih, ki so svoje police že zavrgli, ko niso mogli plačevati premij na nje. Reliefna komisija je preiskala, kolikor ji je bilo možno, vse take police, in posrečilo se ji je, da je 1065 svojim klijentom pridobila skoraj $100,000 gotovega denarja iz polic tekom meseca marca. Od tega se je primerna svota plačala zavarovalninskim družbam za nadaljnje premije, ostalo pa so dobile na roko zavarovane osebe, s čimer so se zmanjšali izdatki reliefne komisije.

—o—

"Dokler imamo svoj list, smo močni in druge narodnosti nas norajo spoštovati, češ, ti-le Slovenci pa res niso kar tako. Svoj list imajo. Čast jim!"—Rev. J. Černe.

Iz Jugoslavije.

USODNO KRIŽANJE Z VLAKOM: KAMNIŠKI VLAK ZADEL V VOZ TRGOVCA ŽNIDARJA IZ MENGŠA. — TRGOVEC UBIT. — PLANICA NA GORENJSKEM POSTALA SVETOVNOZNANA SPORTNA TOČKA.— DRUGE VESTI.

Strašna smrtna nesreča

Domžale, 3. aprila. — Pri železniškem prelazu na Rodici, na cesti, ki je približno kilometer oddaljena od Domžal, se je danes okrog 17.45 pripetila strašna prometna nesreča.

Iz Kamnika je takrat privozil osebni vlak proti Ljubljani, nesreča pa je hotela, da je baš tedaj pasiral železniško progo s konjem in vozom 60letni posestnik in prodajalec kož Žnidar iz Mengša. Nad Domžalami in okolico je vse popoldne bril hud sever, v usodnem času je pa nastal tudi hud snežni metež. Menda je bil ta vzrok tragične nesreče. Žnidar se je najbrž zavaroval z odejo preko glave in je tako prezrl prihajoči vlak in preslišal piskanje lokomotive.

In že je bila nesreča tu! S polno paro je lokomotiva popolnoma razbila voz.

Takoj po nesreči se je vlak ustavil. Ko je strojevodja videl, da ni več pomoči, je vlak nadaljeval vožnjo proti Ljubljani. O grozni prometni nesreči so bili obveščeni tudi domžalski orožniki in je na kraj nesreče takoj pohitel komandir Skok v spremstvu orožnikov.

Pokojni Žnidar je bil znan daleč okrog kot soliden in ugleden trgovec. Zapustil je štiri otroke, s katerimi sočustvujejo vsi, ki so pokojnega Žnidarja poznali.

—o—

Junaki zraka

Planica na Gorenjskem, še nedavno znana komaj domačinom, je naenkrat postala svetovno znana zimskosportna točka. V nedeljo, 25. marca, so se namreč vršile tam svetovne smučarske tekme. Takega dogodka, kakor poročajo časopisi, v smučarskem sportu svet še ni doživel. Rekordi so padali in to jugoslovanski in svetovni. Ves sportni svet je bil po teh dogodkih obrnjen na Jugoslavijo, na prelepi njen gorenjski kotiček. Kako je bilo vse navdušeno. da vidi te svetovne zimske sportne tekmovalce lahko razvidimo iz tega, da se je zbralo tam okoli na tisoče ljudstva. Posebni vlaki so vozili ljudi na Gorenjsko. Mnogi so splezali na drevesa, samo da so bolje videli potek tekem. — Vseh sportnih tekmovalcev je bilo 14 in med temi 9 Norvežanov, 3 Avstrijci in 2 Jugoslovana. Najbolj je bil pogled gledalcev osredotočen na Norvežane, zlasti na trojico: Soerensen in brata Ruud ter na Avstrijca Hölla. Sigmund Ruud je skočil najdelj, 95 metrov, a ni dobil prve nagrade, ker je pri tem padel. Prvo nagrado je dobil njegov brat Birger, ki je skočil 92 m, ki je s tem postavil nov svetovni rekord. Drugo mesto je dosegel že omenjeni njegov brat Sigmund, tretje je dosegel Avstrijec Höll, potem je bilo 5 Norvežanov, nato dva Avstrijca, zopet en Norvežan in končno na 13. in 14. mestu Jugoslovana Novšak in Palme. — Tako si Jugoslavija potom krasnih sportnih prostorov utira pot v svetovne sportne kroge

—o—

Radi sinove sramote

V Doljnem Vakufu se je obesil 70letni slepi Tomo Milak. Njegov sin je bil namreč pred sodiščem obsojen radi tatvine, kar je slepega starčka tako potrlo in pretreslo, da si je vzel življenje.

—o—

Lažniki

Z Vranskega poročajo, da tam okoli hodijo trije razpečevalci protiverskih knjig, en moški in dve ženski, ki zelo sladko in prilizljivo hvalijo svoje knjige ter celo lažejo, da jih je tiskala Družba sv. Mohorja, samo, da bi ljudje kupili strupeno berilo.

—o—

Napaden

V četrtek, 22. marca popoldne je neznanec v neki gostilni v Škoflji vasi pri Celju napadel 48letnega posestnika Ivana Kolarja iz Višnje vasi in mu z nekim topim predmetom prizadejal nevarne poškodbe, da je moral Kolar v bolnico.

—o—

Smrtna kosa

V Sv. Katarini pri Tržiču je umrla Alojzija Meglič, dninarica, stara 29 let. — V Št. Vidu nad Ljubljano je umrl Leopold Belič, vpokojeni strojevodja, star 65 let. — V Olševku pri Kamniku je umrla Angela Plevel, žena delavca, stara 41 let. — V Celju je umrl Rudolf Tevčič, uradnik, star 35 let.

—o—

Vlom v Trsteniku

Pri cerkovniku Antonu Roglju v Trsteniku, ki ima malo trgovino, s katero preživlja svojo družino, so neznani vlomilci vlomili skozi okno in pobrali iz trgovine raznega blaga v vrednosti nad 2500 Din in nekaj nad 100 Din v gotovini. Tatovi bi odnesli še več, pa so bili prepodeni.

—o—

Škoda v Mežiški dolini

Veliko škodo je napravila zadnja povodenj v Mežiški dolini. Samo v guštajnski tovarni je cenjena škoda nad 45,000 dinarjev. — Škoda, ki jo trpe lastniki zemljišč, pa znaša skoraj 100,000 Din. Voda je odnesla vso rodovitno zemljo z nižje ležečih zemljišč. Veliko škodo trpe posestniki na Dobrinjah, poosebno Blatnik, Županc in Jurič. Tudi potok Reka je napravil nad 25,000 Din škode.

—o—

Katoliški Slovenci, oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

AMERIKANSKI SLOVENEC

Največji in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Aktivnost v nasprotnem taboru--slovenski starši pozor!

Slovenski socialisti na Lawndale zadnje čase zopet krošnjarijo med slovenskim ljudstvom v Ameriki in mu vsiljujejo svojo nepriljubljeno robo — Marksov socializem. Slovensko ljudstvo je zdaj že v toliko prebujeno, da med starejšo generacijo ne morejo ti socialistični krošnjarji opraviti ničesar. Zato so zamislili nov načrt. Namreč, med mladino hočejo, med tu rojeno slovensko mladino. Ta namreč njihovih zvitih intrig ne pozna; tu bi se dalo še kaj izvesti, kar se med starejšimi ne da več.

Mi smo lawndalske gospodke frakarje, ki se na videz kaj radi bahajo, da so delavski boritelji, drugače pa so pravi brezznačajni meščanski frakarji, že čestokrat javno vprašali, da naj povedo, kaj so narodu tekom svojega delovanja koristili? Namreč s svojimi socialističnimi nauki! Ne mislimo na to, češ, organizacijo so ustanovili. Te imajo tudi vse druge struje in to boljše, bolj demokratične, kakor je njihova socialistična jednota, ki v svojem fanatičnem sovraštvu prepoveduje na sramoten način, da noben cerkven odbornik ne sme biti voljen ne v lokalni ne v glavni odbor njihove jednote. To jednoto so si postavili v začetku čisto drugačni ljudje. Toda socialisti so jo pozneje okupirali in jim zdaj le služi, kakor ruskim boljševikom Rusija, in jo prav na tiranski način vladajo, kakor to znajo le razvpiti socialisti. Na vprašanja, kakor smo omenili, sploh ne odgovarjajo, ker na nje odgovoriti ne morejo. Vzeli so slovenskemu ljudstvu, to je onemu delu, ki jim sledi, vero in narodnost, a v zameno jim niso dali nič. Tisti, ki so jih s svojimi nauki oropali vere, so v duševnem oziru kakor oropani ljudje na cesti, ko jih roparji oropajo, poberejo vse in jih s praznim žepom oropane puste na cesti. Tako so tisti Slovenci, ki so sledili slovenskim socialističnim voditeljem, danes na cesti, oropani one notranje moralne sile, ki človeka vzdržuje pri zavesti, čemu in zakaj je ustvarjen in kaj je njegov namen tu na zemlji. V zameno jim niso pustili nič, ker slovenski socialisti in socializem sploh kakih moralnih vrednot nima ne!

In seveda, ker so starejši začeli spregledavati, hočejo zdaj zopet priti prikrito med slovensko mladino. Res je, ta jih ne pozna. Mladina je neizkušena in bo morala skozi preizkušnje, kakor smo morali mi starejši v marsikaterem oziru. Zato je pa na mestu, da mi starejši pojasnujemo naši slovenski mladini, kaj so lawndalski socialisti.

Mi smatramo, da je na mestu in da je naša sveta dolžnost, da opozarjamo slovenske starše na to, da naj pojasnijo svoji mladini, kako vladajo slovenski socialisti svojo jednoto. Mnogo razočaranj in neprijetnosti bomo prihranili naši mladini, če jim povemo, kako je nasprotna jednota ravnala s katoličani, kako je smešila na satanski način vero slovenskih očetov in mater, kako je zapostavljala člane, ki so bili katoliškega prepričanja, da jim je odrekala celo pravico do odborov v društvih in jednoti. In v tako strankarsko in zagrizeno jednoto naj puščamo svojo mladino? Slovenski očetje in matere, tudi vi vsi imate pri tem velikansko odgovornost! Ne gre tu samo za dolar, gre za več, gre za duše vaših sinov in hčera! In socialisti, ki vladajo nasprotno jednoto, bo prvo, kar bodo skušali prepričati vašo mladino, da vaša vera v Boga je — humbug! To so lawndalski socialisti dosledno delali dosedaj in bodo delali zanaprej. Smešno je kaj drugega pričakovati od njih.

Zato pa, kdor noče, a bi njegov sin ali hčer zgubila vero, ta bo iste vpisal v drugo organizacijo, ne pa v tako, katere namen je, svojemu članstvu iztrebiti iz src vero v Boga, vsaditi v njih srca sovraštvo proti duhovščini in veri.

Slovenski očetje in matere, preberite dvakrat, trikrat te vrstice! Dajte jih brati še drugim, ki se morda te velike važnosti ne zavedajo. Bodimo dosledni in ne pogubljajmo sami svoje lastne mladine. Ne zapisujmo hudiču svoje lastne krvi!

KAJ POROČA NAROČNICA A. S.

Waukegan, Ill.

Ker mi je ravno potekla naročnina za list A. S., vam prilagam svoto $5.00 za nadaljno naročnino, kajti bojim se, da mi list ustavite, potem joj meni. Raje bi imela enkrat na dan manj jesti, kakor pa bi ne brala tako zanimivega lista kot je Amer. Slovenec, tako priljubljen mi je ta list.

Naj sedaj sporočam nekoliko novic iz naše prijazne waukeganske in northchicaške naselbine. — Preteklo zimo smo imeli, bi rekla, prav lepo, skoro brez snega. Nekoliko se je sicer že pokazal, pa je kmalu zopet izginil. Prav zadovoljni smo bili s tako zimo, ker se je precej prihranilo na kurjavi. Danes, ko to pišem, vse mrgoli po vrtovih. Vsak si koliko more obdeluje svoj vrt. Je namreč jako milo vreme in trava je lepo ozelenela, le ne vemo še, kaj lahko še vse prinese ta muhasti april. — Delavske razmere so se tudi tukaj nekoliko izboljšale in ker je nastopila prijetna spomlad, je vse nekoliko boljše. Jih je pa vseeno še veliko brez dela in zaslužka, kakor drugod po drugih naselbinah.

Dne 13. aprila je šel moj mož in sin sestre mojega moža na obisk na Sartell, Minn. Napregla sta avto in hajdi čez hribe in doline. Vozila sta, kakor sta pravila, mestoma kar po 75 milj na uro. Srečna sta prišla tja in nazaj. Povedala sta, da ko sta se pripeljala do St. Croix River ter ob Hudson in Stillwater, Wis., sta videla vse razdejane ceste. Dva velikanska mostova sta bila tudi porušena, polje vse razorano in polne kupe peska je ležalo naokoli. Divjala je namreč tam silna povodenj. Pota so bila nesposobna, da bi nadaljevala vožnjo v smeri kakor sta si začrtala, zato sta morala daleč naokoli, koder je bila vožnja proti Minnesoti varna. — Silno presenečena je bila sestra in njen mož, ko sta jih ugledala na dvorišču. Razumem veselje, ki se polasti človeka ob pogledu na domače, zlasti če se bolj poredko vidijo. — Ob tej priliki je moj mož obiskal tudi tamkajšnjega zastopnika Am. Slovenca, Mr. Bugstalerja. Mr. in Mrs. Bugstaler sta bila najina dobra prijatelja ,ko smo še živeli v Minnesoti. — Bodi vama najlepša zahvala, ker ste tako ljubeznivo postregli in sprejeli mojega moža in tako poskrbeli za prijeten prijateljski sestanek. Kadar pridete vi k nam, bomo tudi mi se potrudili, da vam postrežemo kolikor moremo. Posebna hvala družinam Triller, Zakrajšek, Bugstaler, Havanes, Zupan, Rotar, Adam, Petač in Šenk.

Sporočati moram tudi žalostno novico, da je namreč tukaj dne 15. aprila okoli ene ponoči umrl komaj 15letni mladenič Jožef Grom in sicer v državni bolnici. Umrl je za vročinsko boleznijo. V bolnici je bil 14 dni in že mu je kruta smrt ugasnila mlado življenje. Pokojni je bil blag in priden mladenič. Kar težko se človeku zdi, ko gleda na mrtvaškem odru tako prijaznega fanta. Pokojni Jožef je spadal k našemu društvu Marije Pomagaj št. 79, v mladinski oddelek. Člani in članice mladinskega oddelka so mu vprizorili nad vse lep pogreb danes ko to pišem, ob 9. uri, ko se je v cerkvi Matere božje brala za pokojnim sv. maša, katero je opravil domači g. župnik Rev. Father Butala. Na Assismem pokopališču bilo je njegovo truplo položeno k večnemu počitku. Za pokojnim žalujejo starši, štiri sestre in pet bratov. Bodi mu ohranjen blag spomin, žalujočim pa naše iskreno sožalje. — Pozdrave vsem čitateljem Amer. Slovenca tukaj in onstran luže. — Drugič se še kaj oglasim.

Ivana Keber.

—o—

ZAHVALA

Milwaukee, Wis.

Vsem našim dragim gostom, ki so se v tako lepem številu odzvali našemu povabilu in prišli na našo proslavo zmage Am. Slovenca preteklo nedeljo, se tem potom prav iz srca zahvaljujemo. Prisrčna zahvala čč. gg. duhovnikom, ki so s svojo navzočnostjo in z lepimi govori dali naši prireditvi lepši pomen. Prisrčno se zahvaljujemo spoštovani družini Bruce za njih udeležbo in lepe besede. Prisrčno se zahvaljujemo cenj. g. uredniku za njegov pohvalni in pomenljivi govor, kakor tudi ostalim chicaškim rojakom. — Vsem cenj. govornikom se zahvalimo za njih govore. Hvala rojakom iz Indiane in Sheboygana za njih udeležbo. Prisrčna hvala g. stoloravnatelju M. Jelencu za njegov trud.

Vam, dragi prijatelji in naročniki A. S., se posebno zahvaljujemo za vašo udeležbo in vse, kar ste prinesli in pripeljali. Nekateri ste se res preveč oškodovali — Bog vam povrni. Objavili bi imena darovalcev in darovalk, pa so se nekateri izrazili, da ne žele in da ni potrebno. Vemo, kdo in kaj je prinesel in če res ne želite, da vaša imena objavimo, bodite tem potom prav prisrčno zahvaljeni. Enega, ki je daroval toliko pive, da je zadostovalo za vse goste, bomo pa le imenovali, če prav mu mogoče ne bo ljubo. Naš Martin Jug se je izkazal tako radodaren, da nam je dal 16 galon pive. Bog plačaj! Manjši sodček darovan od drugod je pa ostal nenačet.

Zahvalimo se tudi našemu cerkvenemu zboru za lepo petje. Prosimo tudi obenem, da nam oproste. Pripravljena miza ni bila dosti prostorna za nje. Opazili smo, kako so stisnjeno sedeli, pa je bilo že prepozno za pomagat. Thanks, young girls, za postrežbo gostov, za letanje gor in dol, za pošiljanje sem in tja. Thanks ever so much. Zahvalimo se najlepše tudi našemu listu A. Sl., ker je nam priobčeval naša vabila.

Vse naše cenj. goste prosimo, da nam oproste, kar je bilo pomanjkljivega. Naš pripravljalni odbor (če se sploh sme imenovati odbor) sestoji iz preprostih žen gospodinj. O podobnih prireditvah nimamo veliko skušenj in kot gospodinje smo kolikor toliko kratke pri času. Ko smo odpravile delo doma, smo prihitele v dvorano, da pripravimo vse potrebno. Malo smo bile pozne, posebno za bolj zgodne goste. Prosimo, da nam oproste.

Čutile smo potrebo, da priredimo nekaj, da javno pokažemo našo zavednost in ponos, ker smo zmagali. Da se skupno s č. g. zmagovalcem, z g. urednikom in naročniki A. S. poveselimo, nismo polagale toliko važnosti prireditvi in postrežbi, kot smo pomenu naše proslave. Ko se je pa dvorana polnila in ko smo hitele rezat vsakovrstne prinešene dobrote, smo videle, da bo cela reč podobna bolj gostiji kot malemu sestanku. — Vsaka izkušnja nekaj izuči. V slučaju, da pride zmaga še četrtič v Milwaukee, bomo pa vse drugače pripravljene. Naša želja je bila, da se naročniki polnoštevilno udeležijo te prireditve. Prvič ste bili povabljeni na sestanek naročnikov A. S., prišli ste polnoštevilno — hvala vam.

Pripravljalni odbor.

—o—

DRUŠTVO SV. JOŽEFA ŠT. 103 K.S.K.J. VABI

West Allis, Wis.

Cenjeni člani in članice zgoraj omenjega društva: — Kakor vam je že gotovo znano, priredi naše društvo veselico in igro in sicer v nedeljo, 29. apr. v Labor dvorani na West Allis. Začetek veselice je ob 2. uri popoldne, začetek igre pa ob 8. uri zvečer. — Dragi člani in članice, udeležite se te prireditve kar največ mogoče vsi, zato, ker se gre da pomagamo tudi naši društveni blagajni, da ji zamašimo tiste luknje, da ne bo vedno prazna. Pridite torej vsi, da se enkrat skupno pozabavamo in pozabimo na te žalostne čase, ki se kar ne morejo spraviti od nas. — Kakor vam je tudi menda že znano, bo moral vsak član plačati tiket, ki stane 25c, če pride na veselico ali ne. Zato je pa bolje da pridete. — Nadalje se na to veselico uljudno vabi vsa bratska društva v Milwaukee in West Allisu, da nas omenjeno nedeljo obiščete v velikem številu in nam tudi vi tako pomagate do boljšega uspeha. Tudi mi smo pripravljeni ob enakih prilikah vam prihiteti na pomoč. Na svidenje v nedeljo 29. aprila v Labor dvorani na National Ave. v West Allis.

Pripravljalni odbor.

—o—

POROKE IN DRUGO Z ELY

Ely, Minn.

Dne 3. aprila sta bila poročena v cerkvi sv. Antona Rihard Blesmer in Mary Perušek. Ženin je sin premožnih starišev nemško-poljske narodnosti, nevesta je pa rojena v Ely in je hčerka Louisa in Mary Perušek, po domače Pikčeva. Pri poroki, oziroma na svatbi so bili navzoči stariši in več ožjih sorodnikov iz Milwaukee.

10. aprila je Rev. F. Mihelčič poročil John Bukovca in M. Johano Markovich, oba rojena v Ely. Ženin je lastnik dobroidoče mesnice in grocerije. — Svatba se je vršila pri stariših neveste na East Sheridan St. Vsem želimo vse najboljše.

Naši katoliški skavti 174. čete so dne 8. aprila zvečer priredili v Washington Auditorium takoimenovani "Minstrel show" s petjem, godbo in šaljivimi prizori. Velika dvorana je bila natlačeno polna ljudstva. Bilo je tako navdušenje, da so morali nekateri slovenski fantje s svojimi pesmimi celo dvakrat ponavljati, tako je občinstvo aplavdiralo. Skavte je treniral mojster E. J. Buckley. Denar te prireditve so bo obrnil v svrho stroškov svetovne razstave v Chicagi, katero pojdejo posetit skavti tam enkrat ob času šolskih počitnic. Takrat boste Chicažani imeli priliko videti naše slovenske fante z Ely.

Mesto Tower bo dne 31. julija praznovalo 50letnico obstanka. V svrho te proslave je že izbran poseben odbor še živečih pijonirjev. Ravno tako bo praznovalo svojo petdesetletnico tudi mesto Two Harbors in sicer na jako slovesen način. — V letu 1884 je namreč prvi parobrod odpeljal železno rudo po Superior jezeru iz pristanišča Two Harbors, kamor je bila na tovornem vlaku pripeljana iz Soudana.

Naš bivši mestni inženjer Joseph Veranth kandidira za okrajnega komisionerja (County Commissioner) četrtega distrikta. Za to pozicijo se je vpisalo nič manj kot 14 kandidatov, večina Škandinavcev. Primarne volitve so 18. junija.

Staršem George in Frančiška Barich se je v Shipman bolnici rodil sinček, pa je revček že po par dneh umrl. — Frank Dejak ml. je 12. aprila na domačem dvorišču tako nesrečno padel, da si je zlomil roko in je moral iskati zdravniške pomoči v Shipman bolnišnici. — Poročno dovoljenje sta dobila Franc Ermas in Mary Deyak. To je že tretji par po velikinoči. — Who is next?

N.

—o—

NEKAJ ZA VSE

Človeško telo sestoji v glavnem iz vode, in sicer je vsebuje telo odraslega človeka 59 odstotkov, telo novorojenčka pa 66 odstotkov.

O pitju vode med jedjo se strokovnjaki še niso mogli zediniti. Nekateri ga smatrajo za škodljivo, za kar pa ni nobenih dokazov. Seveda se človek med jedjo vode ne sme preveč nalokati. Če že čuti močno žejo, naj se napije dobrega čaja pred jedjo ali po njej. Med jedjo pa zadostuje nekoliko požirkov, da napravijo jed okusnejšo in olajšajo žvečenje.

—o—

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Smrtna kosa

V mariborski bolnici je umrl Ivan Macuh, poštni uslužbenec iz Maribora. — V Celju je umrl Franc Luschitzky, sodni oficijal v pokoju star 84 let. — V Ptuju je umrl Franc Muhelstein, občinski revež star 78 let.

—o—

Obsojen

Mariborski senat je obsodil posestnika Rudolfa Arnuša od Sv. Urbana pri Ptuju na 6 mesecev strogega zapora in trileto izgubo častnih pravic, ker je poskušal krasti v cerkvi.

—o—

Škofja Loka

V Škofji Loki bodo v kratkem pričeli graditi novi gasilski dom, ki bo moderno zgrajen, da bo odgovarjal vsem zahtevam. Dom bo stal v Zvezdi in bo stal okoli 200.000 dinarjev.

—o—

Skedenj je zgorel

Posestniku Janezu Kalanu v Trnju pri Zagorju je nedavno neke noči začel goreti skedenj. Ker je bilo poslopje krito s slamo je kmalu postalo žrtev razbesnelih plamenov.

TARZAN V NOTRANJOSTI ZEMLJE (53) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

"Prosim te, Jana, pusti me da grem s teboj," je prosil Gridley, "četudi samo za to, da te varujem pred divjimi zvermi." "Ti, da me varuješ!" se je posmehljivo obrnila Jana proti njemu. "Ti ne poznaš nevarnosti. Brez tvojega orožja, ki nosi smrt, bi bil popolnoma brez moči. V velikem Thipdar gorovju, so take strašne zverine, da lahko uničijo tebe s tvojo smrtno palico vred. Pojdi nazaj k svojemu ljudstvu in k svoji zaročenki."

"Misliš, da sem tak strahopetec," z nemškom odgovori Jason. "Jaz sem tukaj zato, da ti povem in dokažem, da se ne bojim nobene, tudi še tako kryoločne zverine tvojih gora. Kar pojdi naprej in jaz ti bom sledil." "Če me res slediš, vedi, da je to tvoja smrt. Pomni, da samo mož gre lahko tja, kamor gre Rdeča Roža Zorama!" Ko je to izgovorila se je naglo obrnila in se spustila čez skalnati rob ter tako Jasonu izginila izpred oči.

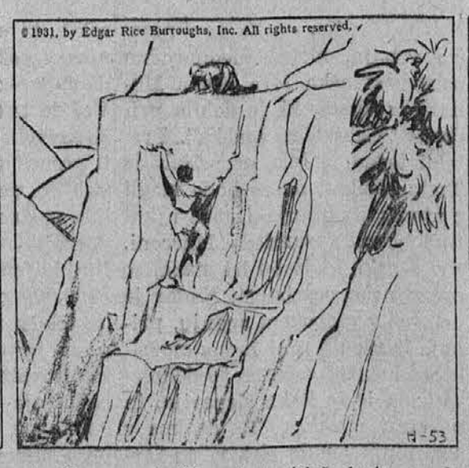

Skoro prestrašil se je, misleč, da je morda ponesrečila, nato se tiho sklonil in opazoval čez strmi skalni rob. Videl je Jano, kako previdno je stopala in se oprijemala komaj vidnih skalnih izrastkov in se čedalje bolj nižala. Skoro si ni upal dihati, boječ se, da bi morda čutila njegov dih, kar bi jo vznemirilo in bi se lahko ponesrečila. Končno je opazil, da se ji je posrečilo priti do trdnih tal. Tudi on se je tedaj oddahnil, ker je videl, da je na varnem.

Skrivno je opazoval za Jano, dokler ni izginila za veliko skalo. Vedel je, da če bi bila zgrešila samo eno stopinjo, bi se gotovo ubila v tem skalovju. Jason Gridley je počasi vstal. Na ušesa so mu še vedno zvenele besede, ki jih je Jana izrekla nekoliko poprej, "samo mož gre lahko tja, kamor gre Rdeča Roža Zorama." Pritrdil je puško na hrbtu, da bi ga ne ovirala, sezul si čevlje in se začel polagoma spuščati navzdol po skalovju.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo, Italijo in vse druge države pošiljamo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Denar dobijo prejemniki po pošti direktno na dom brez odbitka. Ker se cene pogosto menjajo, računamo po cenah onega dneva, ko prejmemo denar. -- Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:		Za izplačila v dolarjih:	
Za $ 2.70	100 Din	Za $ 5. pošljite	$ 5.75
Za $ 5.00	200 Din	Za $10. pošljite	$10.85
Za $10.00	400 Din	Za $15. pošljite	$16.00
Za $12.25	500 Din	Za $25. pošljite	$26.00
Za $24.00	1000 Din	Za $40. pošljite	$41.25

Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

29 **Nedelja** — Peter, muč.
30 **Ponedeljek** — Katarina Sij., dev.
1 **Torek** — Filip in Jakob.
2 **Sreda** — Atanazij, škof.
3 **Četrtek** — Najd. sv. križa.
4 **Petek** — Florijan, muč.
5 **Sobota** — Pij V., papež.

—o—

Rev. J. C. Smoley:

ČETRTA NEDELJA PO VELIKINOČI

Neko posebno veselje preveva liturgijo današnje nedelje. Če se je zadnjo nedeljo pričela maša z besedami: Jubilate . . . Raduj se svet svojemu Gospodu! Prepevaj pesmi njegovemu svetemu Imenu! — se pa pričenja sveta maša danes s pozivom 97. psalma: Cantate . . . Novo pesem pojte Gospodu, kajti čudežne stvari je storil . . .

Je to še vedno velikonočno veselje svete cerkve. In to veselje naj se vzbuja tudi v srcih vernikov. Čudno, svet pogosto ne more zapopasti in ne vrjame, da je ravno cerkev največja delivka veselja in radosti.

Kolikokrat slišimo ravno v njenih molitvah besedo o veselju . . . Poziv k veselju je pri naši liturgiji takorekoč nekaj naravnega, ker visoka pesem na božjo neskočno ljubezen in usmiljenje nikoli ne umolkne, ker vemo, da je božji Sin odrešil človeški rod, ker je s smrtjo Gospodovo in njegovim vstajenjem rešena človeška zagonetka. In ker v luči naše vere to zadnje, to najžalostnejše v našem življenju, smrt, izgubi vso bridkost, vso negotovost, lahko rečemo z Gospodom: Grem k njemu, ki me je poslal.

Cerkev nam bere danes, ko se je približal trenutek, da se bo Gospod poslovil in ločil od vsega zemskega, ono besedo pri zadnji večerji, da nam pojasni, da je odhod Gospodov samo vrnitev, pot k njemu, ki ga je za kratek čas poslal k ljudem. In tako se zaokroži krog: Od Boga, od Očeta je izšel in k njemu se zopet vrača. Ko nas je v svetopostni dobi cerkev vedno in vedno vabila in klicala k zakramentom, zato mora biti vsako naše vstajenje pot domu, povratek k njemu, ki je začetek in končni cilj našega življenja.

Priznanje sv. Avguština, da je nemirno človeško srce, dokler ne počiva v Bogu, ni ničesar drugega, kakor izraz Gospodovih besed: Grem k njemu, ki me je poslal.

In če živimo v grehu, če smo daleč, daleč proč od Boga, da nismo v zvezi z njegovimi milostmi, če ne živimo v občestvu cerkve, potem živimo v pregnanstvu. Če hočemo najti mir srcu in duši, se moramo vrniti k njemu, ki nas je poslal.

Poslal nas je Bog na ta svet kot krščene katoličane. Je to največja milost našega življenja. Lahko gremo kot izgubljeni sin iz očetovske hiše naše cerkve, naše otroške vere, lahko se oddaljimo od družinskih vezi naših veri zvestih bratov in sester, lahko zapravljamo bogastvo katoliške resnice in milosti: toda nekega dne bomo sedeli ob koritih prešičev in bi bili veseli, ko bi mogli z odpadki nasititi naše duše . . . Dragi moji, stokrat in stokrat trka ljubezen nebeškega Očeta na naša srca in nam pravi: VRNI SE DOMU, vrni se k njemu, ki te je poslal.

Tako bi morala biti vsaka spoved, vsako obhajilo, vsaka nedeljska služba božja vrnitev domu, vrnitev k njemu, ni nas je poslal. "Saj pride vse," pravi tako lepo sv. Jakob, "najboljše, vse, kar je popolno, od zgoraj, od Očeta luči."

Zato se moramo vedno iz blodenj in zmed življenja, iz vsega bridkega in žalostnega — vedno in vedno vračati nazaj domu k Bogu, od katerega prihaja vsa plemenitost naše duše, vsa lepota naše osebnosti, ves razum in modrost.

Kako lepo vsebuje molitev pri današnji sveti maši vse to, kar napravlja naše življenje hojo k Bogu: Podeli, o Gospod, svojemu ljudstvu milost, da bo vse ljubilo, kar ti hočeš; da bo po tem hrepenelo, kar ti obljubljaš! Naj bo v vseh slučajih našega življenja naše srce tam zasidrano, kjer najdemo resnično veselje.

Naj se nam zgodi karkoli hoče, v vseh križih in težavah našega življenja, moramo iti k njemu, ki nam daje resnično, pravo veselje; je to nekaka pesem domotožja svetega krščanskega nepokoja.

In ta pesem domotožja vseh blagih, plemenitih duš, ki so okusile Kristusovega duha, ta pesem bo pela končno kitico, kitico blaženega spolnjenja, ko bomo na smrtni postelji rekli: "Grem k njemu, ki me je poslal."

DVE IZ DOMOVINE

Stan ubogih

Kot član pomožne akcije sem obiskal zapuščeno samotarko za njen sedemdesetletni rojstni dan. Drugi obiskujejo ministre, gospodarstvenike, znanstvenike, pesnike in pisatelje, člani pomožne akcije pa obiskujemo uboge.

Spotom sem srečal trojico raztrganih otrok. To pot sem namreč videl in slišal več, kakor bi mislil; ker sem si takoj ob odhodu dejal: "Danes ne pojdem na obisk samo z odprto roko, marveč tudi z odprtim pogledom." Deklici sta me pozdravili, dečka je bilo pa sram, ker se je pravkar pobral iznad ledenih tal. "Kaj poreko mati, ko tako po nepotrebnem trgate obleko in obutev?" sem jih nagovoril. "Nič!" mi je odgovorila starejša deklica: "saj smo šli že raztrgani z doma!"

Po shojenih sneženih sledeh sem prišel pred dom v samoti. Sestradan maček je z dolgočasnim skokom dvakrat, trikrat skočil pred menoj in se skril za voglom hiše. Vrata so bila zaprta. Potrkal sem. Nič! Potrkal sem na okno. Pritajen kašelj je pričal, da je samotarka doma. Sklonjena na palico in bergljo mi je prišla odpret.

"Kako se vam godi?"

"Soba naj govori namesto mene. Pusta, mrzla, prazna!"

"Ali vas nihče ne obišče?"

"Vi ste letos prvi. In vendar imamo že enajsti dan."

"Kako ste zašli v to samoto in siromaštvo?"

"Po hudi volji mojih sovražnikov."

"Pustiva neprijetne misli in odpustite jim."

"Vsem odpustim. Saj vem, da je pri Bogu zadnja beseda."

"Bog izpregeovori, kadar bo bo čas."

"Je že izpregovoril. Dva moja sovražnika sta že v ječi."

"Dobro zanju, če sta spoznala krivdo."

"Bolje je, da sem v puščavi brez kruha, ko v ječi brez vesti."

"Pogovoriva se kaj drugega! Ali kaj berete?" Videl sem namreč, da ima ženica odprto knjigo na mizi.

"Trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa. O, kam bi se zatekli reveži, ko bi nam Kristus ne bil zapustil svojega križa?"

"Tudi jaz ne vem kam."

V temnem kotu je visel križ. Pod križem je bil razpet papirnat prt s podobo božičnih jaslic. Starka je pogledala na križ.

"Tega križa se drže še solze in rane moje rajne matere."

"Morda res!" sem rekel; na tihem pa sem si mislil: žena, zato se bojiš celo prah zbrisati z razpela."

"Pa kako, da ste prišli k meni?"

"Jubilej imate! Če veste, kaj je jubilej?"

"Sem že slišala o tem. Pa to je menda samo za zlato mašo ali pa za zlato poroko."

"Ali pa tudi za sedem zlatih križev, kakor jih imate vi."

"Kako, da tudi to veste?"

Po kratkem slovesu sem ji segel v roko in odšel obogaten.

Videl sem, kako se je žena ob palici in berglji trudila, da bi me pospremila čez praz: "Oh, pa tak dar! Bog vam povrnil!" je klicala za menoj.

Toda kaj? Ali nisem pri samotarki več prejel, kakor sem pustil?

P. A.

—o—

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"!

NARAŠČAJ ZA ZVERINJAK

Dve in pol leta stari črni medved, ki ga vodijo v Central Park zverinjak v New Yorku.

Kaj pove brezposelni

Veste, dandanes so hudi časi. Pa saj to že itak sami veste, ne da bi vam še pravil.

Tako živim, kar tjavendan, kakor človek, ki je človeški družbi popolnoma nepotreben in bi bilo bolje, da bi ga ne bilo na svetu. In če je človek človeški družbi nepotreben, je jasno, da nima človeštvo nikake dolžnosti do takega brezpomembnega bitja.

Tako žalostno je na svetu, kadar je človek sestradan. Včasih jem enkrat na dan. Včasih pa še enkrat ne. Kadar se ujezim pa napovem gladovno stavko kar za dva ali tri dni skupaj, in nič ne jem. Umreti pa le nočem, ker sem še premlad in je na svetu lepo živeti.

Zadnjič se je pa nekdo name spomnil in mi dejal:

"Ti, poslušaj! — Ti si brezposeln. Vem, da si revež. Časa imaš dosti. Za neko firmo boš nekaj na pisalni stroj prepisoval in boš zaslužil, če hočeš."

Prav rad sem sprejel ponudbo.

No, in smo se pobotali, da mi plačajo 80 Din za tisto prepisovanje. Potrebni papir so mi oni sami dali. Pisalni stroj sem si moral seveda sam preskrbeti. K sreči sem naletel na dobrega človeka, ki mi ga je ponudil brezplačno na razpolago.

Potem sem pisal in ropotal na stroj tako dolgo, da sem vse zropotal na papir. Ko sem dovršil delo, sem stopil pred delodajalca, da bi prejel zasluženo in obljubljeno plačilo. — Tedaj je moj delodajalec ugotovil, da stvar ni bila tako enostavna, kajti prepričal se je na lastne oči, da sem za prepisovanje tistega dela porabil nič manj, kakor za 30 Din papirja. (NB: Ne, da bi kaj papirja pokvaril oziroma uničil.)

G. delodajalec je takole poravnal račun:

80 Din je bil dogovorjeni honorar za delo.

30 Din stroški za papir.

Ti stroški so se odbili od honorarja in izplačalo se mi je: piši in beri: 50 Din.

Malce sem hotel ugovarjati, češ, da se nismo tako zmenili. Pa ni nič pomagalo. Boga sem zahvalil, da sem dobil 50 Din in da sem samo za 30 Din papirja porabil. Če bi namreč porabil papirja za 50 Din, bi dobil izplačanih menda samo 30 Din po pravilu obratnega sorazmerja. Če bi pa porabil papirja za 80 Din, kaj se vam zdi, koliko bi dobil honorarja?

Ej, vi ljudje, slišite! Jaz sem tako lačen in truden sem — tako truden. . .

Mi lačni in trudni smo menda res popolnoma nepotrebni človeški družbi.

Nekaj sem hotel povedati, pa mi beseda nič več tako gladko ne teče. In sploh sem nekako preveč raztresen — — — in lačen.

L. B.

—o—

"Amer. Slovenec" je vez, ki nas druži, da se razkropljeni med tujci, ne izgubimo med njimi.—Rev. J Černe.

ONI, KI NOČEJO MIRU

"Journal de Geneve" poroča, kako so v Nemčiji iznašli nekaj čisto novega, kar zna zmešati popolnoma naše sedanje navade. Iznašli so posebno kroglico, majhno bombico, ki ima v sredi neko čudotvorno tekočino. Če jo letalo vrže na tla, se razpoči in iz tekočine se vsujejo bacili za kugo, kolero in slične takšne človeške dobrote. Sadje iz znanstvenega drevja postaja čimdalje bolj grenko. Nekateri radovedneži so izpraševali znanstvenike o posledicah te zanimive človekoljubne iznajdbe. Nekateri pravijo, da bi posledic sploh ne bilo nobenih, kajti prizadevanja ene vrste znanstvenikov, ki iščejo za morilnimi sredstvi, porušijo prizadevanja drugih mož modrosti in znanin, ki iščejo obrambe proti tem sredstvom.

Nekateri zemljani pa se vendarle bojijo, da ne bo nekega dne takšen znanstvenik z očali skril v to majhno bombico kakšne čisto nove doslej neznane bacile, ki jih drugi modri možje ne bodo mogli takoj uničiti. Ta bombica — hvaležno odkritje kakšnega modrijana — bi brez obzira na pakte, na premirja, na pogodbe in sporazume, mirno prekoračila vse in vsako mejo, uničila prijatelje in sovražnike in človeštvu bi ne preostajalo drugega, kakor dvigniti roke in vzklikati zvezdam.

Toda ne vznemirjajte se preveč. Ako bi taki bacili res obstojali, bi jih človeški modrijani že davno našli. Sicer pa obstoja nevarnost, da bi kuga in pa kolera pogoltnila tudi modrijane same, ne da bi se svetu zaradi te izgube godilo kaj slabše.

Ali ni to čudno, bodimo odkriti, da še nimamo dosti skrbi in nadlog in da človeški duh še vedno vztrajno vrta, da bi prišli na sled novim težavam. Milijone in milijone brezposelnih hočejo naši znanstveniki nasititi le s pesimizmom in strahotami novih katastrof. Zdi se, kot da bi bil človek edino bitje, ki se čuti srečno v nesreči.

Naša doba se šopiri s frazami kot: napredek, civilizacija, znanstvo, čast, samo na besedo smrt se pljuva. Koliko truda stane recimo, da rešimo enega človeka smrti. Toda kakor hitro je več ljudi skupaj, kadar je človek v družbi, kadar tvori občestvo, ko postane družina, rod, narod, potem nimamo za njega nobenega usmiljenja več. Čim več je apostolov za mir, tem slabše gre človeštvu. Kakor da bi bilo človeštvo samo hotelo vraga v svoji sredi udomačiti.

NIKOLI NISEM VERJEL V OGLASE V MOJEM ŽIVLJENJU — TODA ZDAJ SEM OZDRAVLJEN

Tako je rekel Mike Lovey, stari čitatelj, ki je bil eden tistih brihtnih mož, ki hočejo vse vedeti in ne verujejo ničesar. Delal je v jeklarni in je imel zelo močno, zdravo ženo Marijo, ki je prišla iz starega kraja pred dvema letoma s svojimi šesterimi otroci. Poleg družine je Marija vzdrževala osem borderjev, kajti hotela je hitro napraviti denar in se vrniti. Šest mesecev je šlo dobro in Mike je vlagal denar na banko. Tedaj pa se je pričelo. Marija je zbolela in morala je oditi v bolnico, iz te v drugo, v tretjo itd. Iz vsake bolnice. Nihče mogli vedeti, kaj ji je. Mike je bil ves zbesen, kajti čutil je, da bo izgubil svojo ženo. Imel pa je nekega prijatelja, ki mu je dostikrat dal kak svet. Mike ga seveda ni nikdar poslušal, kajti vse je sam bolje vedel. Nekega dne je ta prijatelj Edmund poslal po neko zdravilo, ki je bilo oglašano v listih, kajti bil je prepričan, da ima Marija trakuljo. Ko je zdravilo prišlo, ga je Marija jemala na skrivaj, toda povedali pa so Miku, ko je šla od nje trakulja, 31 čevljev dolga. Mike ni mogel verjeti svojim ušesom, ko mu je Edmund povedal, da je dobil zdravilo potom oglasa v časopisu. Zdaj je od svoje neverjetnosti popolnoma ozdravljen. Mariji se hitro zdravje boljša in bo kmalu lahko zopet gospodinjila.

Na tisoče mož, žena in otrok, ki so bolni, se neuspešno zdravi za mnoge druge bolezni, ko pa je njih resnična bolezen tista pošast, trakulja. Sigurno znamenje nje so izločki delov tega zajedavca. Opominjajoči znaki pa so izguba teka s požrešnostjo od časa do časa, pokrit jezik, peka zgage, bolečine v hrbtu, udih in nogah, omotica, glavobol, občutki slabosti s praznim želodcem, temni obroči okrog oči. Želodec se čuti težek, napihnjen, včasih z občutkom, kakor bi kaj lezlo iz želodca v črevo. Včasih pa, kakor bi kaj lezlo proti vratu. Bolnik ima rumeno kožo, izgublja težo, ima smrdljivo sapo, stalno pljuje, je brez vsakega veselja do dela in je vedno len. Znano je, da je ta pošast povzročila tudi napade padavice. Ta pošast zraste včasih do 50 čevljev. Kadar leze v sapnik, lahko tudi zaduši svojo žrtev. Rešite se te pošasti takoj, dokler vam ne spodkoplje zdravja, da vam več ne bo mogoče pomagati. Pošljite $3.50 za Laxtain za popolno zdravljenje, ako želite, da boste rešeni tega strahovitega zajedavca, na U. S. Laboratory, USL Bldg., Box 2006, Hollywood, Cal. Izdelano je po naročilu, zato omenite starost. Ne more biti zato poslano po COD. Garanti rano. Za zavarovalnino zavoja dostavite 25 centov. (Izrežite ta oglas in ga shranite, ker vam bo mogoče prav prišel.)

Varujte vaše oči

Ako vas nadleguje glavobol; ako vam solzijo oči in se hitro utrudijo; ako imate krivogled; tedaj je to znamenje, da morate dati vaše oči preiskati.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
— Zdravnik za oči —
25 let skušnje v zdravstvu za oči.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 0523
Uradne ure: Od 9. ure dopoldne do 8:30 zvečer.

Novi zemljevid Jugoslavije

razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravnokar prejeli novo pošiljatev in ga imamo zopet v zalogi. Vsem onim, ki so zadnje čase istega naročili, ga bodo te dni prejeli po pošti.

—Novi zemljevid je interesanten zlasti za one, ki ne poznajo nove razdelitve Jugoslavije v banovine. Ta v barve tiskan zemljevid pokaže vse to. Kdor ga želi, si ga naj naroči. STANE S POŠTNINO 30c, in se naroča od

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 West Cermak Road,
Chicago, Ill.

NAZNANILO

Vsem tukajšnjim znancem in prijateljem naznanjam žalostno vest da je 20. marca mirno v Gospodu zaspala moja mama

ga. Antonija Korže

(ROJ. LOBENWEIN)

posestnica in gostilničarka v Cirkovcah pri Pragerskem. Ob smrti je bila stara 74 let. Hudega ni storila na tem svetu pač pa veliko dobrega. Bila je dobra katoličanka in posebno usmiljena do ubogih.

Nam, tvojim otrokom, si bila najboljša mati. Za nas si trpela, za nas si živela. Tvoj ljaubezen do nas ni imela mej. Razvajeni od tvoje velike ljubezni in popustljivosti smo jemali — ne dajali. Iskali smo te v vseh nalih in velikih težavah. Mama pomagaj, daj, posreduj, mama vedno mama. Zalili smo te — Ti si nam sproti odpuščala.

Ko sta prihajala tvoja sinova na dopust iz vojne, se držala doma od prvega dneva dopusta do zadnjega; se je svetil tvoj obraz zadovoljstva. In ko sem prišla jaz k tebi čez morje in se mi ni hotelo nikamor proč od Tebe, si bila spet srečna. Kako z malim si bila zadovoljna zlata mama. Moji otroci meni ne izkazujejo ljubezni v besedah si pravila sosedi, toda vsi so navezani na mene čeprav so že odrasli. Neveš kako resnično si povedala zlata mamika. Za vso Tvojo ljubezen in trpljenje Ti nismo dali nič. Saj smo še le v svojih težavah začeli spoznavat Tvojo ljubezen in trpljenje, ki si ga imela z nami. In sedaj si odšla, nimamo mame več. Umrla si zlata mama, toda v naših mislih boš ostala dokler se ne združimo.

Tvoja žalujoča hčerka

LOUISE STAUT, roj. KORŽE.

Milwaukee, Wis., 20. aprila 1934.

V SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI

Antona Stariča

ki je umrl 23. aprila 1932.

Minilo je že leti dve,
kar črna zemlja krije te.
V najlepši dobi moških let
si moral zapustiti svet.

Nikdar ne bomo pozabili,
da soprogra in očeta smo izgubili,
da te med nami že dve leti ni;
kako nam srce žalosti.

Je usoda bila ta,
da si moral se ločiti od nas.
Res, da moramo umreti vsi,
al' prerano si nas zapustil ti.

Al' spomin na tebe pa še živi
in živel bo do konca naših dni.
Z ljubeznijo mislimo na te
kako, kako si ljubil nas ti vse.

Žalujoči ostali:

MARIJA STARIČ, soproga in otroci.

Milwaukee, Wis., 23. aprila 1934.

Naznanilo in zahvala

S žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem znancem, da nam je 26. marca t. l. umrl mili soprog, oziroma oče

Anton Zakrajšek

Rajnki je bil rojen l. 1882 v fari sv. Trojica.

Dolžnost me veže, da se prav iz srca zahvalim najprej našemu č. g. župniku Peršetu za njih dobroto, kar sostorili, ko so ga obiskovali za časa bolezni in ga večkrat sprevideli s sv. zakramenti, kakor tudi, da so prihiteli k umirajočemu, da so mu podelili sv. poslednje olje in so prišli molit rožni venec ob krsti, za lepe obrede v cerkvi in na pokopališču. Lepa hvala mojim sorodnikom Blaž Žagan družini za pomoč v tem težavnem in strašnem času in tudi za darovano peto sv. mašo. Enako tudi mojemu bratrancu Anton Kovač za vso pomoč in za lepi venec ob krsti. Lepa hvala mojim najbližnjim sosedom Žuzga in Much, ko ste prihiteli tako hitro na moj klic k umirajočemu. Lepo hvalo Math in Anna Žurga za darovane 3 sv. maše in Mrs. Margaret Sojnič za darovano sv. mašo. Lepa hvala mojim vrlim botram, in sicer Mrs. Vodopivec in Mrs. Kramar za njih pomoč, ki ste mi storile v tem času, in Mrs. Frances Kovač, kakor tudi mojim vrlim prijateljicam, ki ste delale z mano namreč pri Armour Co., da ste se potrudile in ste nabrale za lep venec in ga položili na krsto, in še za ostalo sv. mašo plačale zraven. Srčna hvala društvu sv. Petra in Pavla št. 38, KSKJ. zato pripomoč, ki je skrbelo za pogrebnike. Lepa hvala Mr. in Mrs. Emma Dragash za njim pripomoč z automobili, kakor tudi našim vrlim faranom, ki ste prišli z vašimi automobili, in sicer John Stimac, L. Martinčič, Anton Rajišel, Jos. Švab in vsem ljubim faranom, ki ste ga spremili k zadnjemu počitku, Bog vam plačaj. Ranjkega toplo priporočam v molitev.

Tebi pa, moj dragi soprog, daj ti Bog večni mir in pokoj; zopet se vidimo tam nad zvezdami.

Žalujoči ostali:

AGNES ZAKRAJŠEK, soproga; MARIJAN, KRISTINE, OLGA, EMIL, JOHAN, otroci.

Kansas City, Kans., 10. aprila 1934.

ZAMETENE STOPINJE

Avtoriziran prevod iz francoščine

Spisal HENRY BORDEAUX — *Prevela* KRISTA HAFNER

ZMAGA LJUBEZNI

Viidim, da se vdajaš svojemu nagnjenju, pa ne misli, da te zato manj ljubim. O ne,! Kdo ve, morda te bom prav zaradi tega še bolj ljubil.
(Byron:Sardanapal.)

I.

Cesta Franqueville veže ulico Henri Martina z Boulognskim gozdom in se odpira proti parku Muette. Ta park je bil svojčas pravi pariški dragulj. Tudi dandanes še ni zgubil svoje lepote, čeprav je precej manjši nego v prejšnjih časih. Skoraj bi lahko tekmoval z vrtom Ranelagh, ki si ga je bila zamislila sama Maria Antoinetta. Ima globoke drevorede, na koncu teh pa se odpirajo nekdanja zbirališča za kraljeve lovce. Prav kakor majhen Chantilly ali Versailles. Cesta teče vzdolž novega, zamreženega obzidja, ki je obrasel z bršljanom. Hiše stoje ob reki, ki je še niso stisnili v kamenito strugo, se razprostirajo ob njej zdaj pa zdaj prosta zemljišča in nezazidana stavbišča; po njih stoje drevesa kot zadnja sled nekdanje lepote in veselo žare v poslednjih solnčnih žarkih, dasi jih že grabi smrt.

Skoraj vse hiše, ki stoje ob tej cesti, so bile zidane šele v poslednjem času in nosijo nad vrati isti podpis: Mark Romenay, arhiteka. V tisti dobi se je stavbarska umetnost hotela otresti čarovnega vpliva in ustvarjati iz sebe, pa ji je pošla iznajdljivost; morala se je zateči v preteklost, da ni postala čudaška. Mark Romenay pa je v tem času postal slaven med tistimi, ki so ta umik v preteklost izrabili. Znal je združiti ljubeznive okraske iz dobe Ludovika XVI. z modernimi zahtevami; njegove stavbe so bile zračne in solnčne, oživljal jih je z ograjami in balkoni. Čeprav so bile morda majhne, so se vendar zdele velike in primerne za angleško opravo iz svetlega lesa — izdelano skrbno po Chpendalovi ali Adamsovi. Tako je stavba postala prijetno bivališče tistim, ki nočejo biti jetnik in mučeniki lastnega doma, in ki sovražijo vse, kar žali zdrav okus, in ljubijo vse, kar navaja k notranji zbranosti; to je čudno približevanje tisti brezskrbni dobi pred revolucijo, o kateri je zapisal neki zgodovinar, da je še v vonju venečih rož skrivala lepoto svojih poslednjih dni.

Cesta Franqueville je navadno mrtva in zapuščena. Potnik pa, ki se sprehaja po njej, opazi nehote veliko dvonadstropno hišo, pred katero se razprostira majhen vrtiček. Čisti in gladki slog poslopja in ravna streha je gotovo posneta po malem Trianonu; ob pogledu na številne okraske pa hitro pozabimo nanj. Tudi ima toliko oken in odprtin, da moraš šele iskati stene, ki jih podpirajo. Mark Romeany si je bil sezidal to bivališče zase. Vselej, kadar se vrača domov, zadovoljno opazuje svojo hišo; oči pa so mu žalostne. Notranja drama, ki jo je bil preživel, mu ni mnogo spremenila značaja in obraza, ki je bil resen že po naravi in živo nasprotje njegovemu dokaj posvetnemu življenju, burnemu iskanju družabne zabave in družinskemu življenju v lastnem domu.

Vročega julijskega dne se je Mark Romenay za hip ustavil pred hišo, da jo je laže opazoval. Ni li bila to najlepša slika na svetu? Solnce je pravkar zahajalo in nežno obsevalo belo, čudno živo in sveže pobarvano vilo, ki se je v trepetu luči zdela rdečkasta. Majčkeni prostor ob vznožju stopnic je bil ves okrašen z ognjenordečimi cvetlicami, ki so bile podobne prazničnemu šopku. Komu neki bi ga podarili? Nu, vendar zlatolasi, kodrasti deklici, ki se je smejala in kričala na balkonu v prvem nadstropju in strigla z majhnimi prstki, kakor bi trgala svetle žarke:

"Dober dan, atek."

Je li po težkem, delovnem dnevu mogoča še lepša, še nežnejša slika nego tak otrok, ki se igra na balkonu hiše, ki je njegova last, hiše, ki si jo srečni človek lahko sezidal po lastnem okusu in si v njej postavil svoje ognjišče? Nekoliko v ozadju, tam v senci okna, bi morala stati še mlada žena in slika bi bila popolna. Res se je nekdo prikazal; pa bila je le stara vzgojiteljica.

Na ljubek pozdrav je Mark Romenay z roko odzdravil, ne da bi se bil nasmehnil. Nikoli ni bil zgovoren. Pa kakor nam kapljica čiste vode za hipec pogasi žejo, tako ga je bil zdaj razvedril že sam pogled na malo Julko.

Hitel je k njej; sredi stopnjic pa ga je ustavil sluga in mu izročil dnevno pošto ter pripomnil:

"Vmes je tudi brzojavka, ki je prišla že pred več urami."

Arhitekt je razmišljen vzel zavojček. Od nikogar ni pričakoval novic; na opravke bo pa mislil lahko še pozneje. Julka vrh stopnic je že postajala nemirna. Vzel jo je v naročje in jo ponesel v sosedno sobo; tam se je otrok navadno učil.

"Torej kako, gospa Acher," je rekel, ko je vstopil z dragocenim bremenom. "Ali ste zadovoljni z njo?"

"Julki je silno všeč na tej galeriji," je odvrnila vzgojiteljica. "Samo nikoli ni pri miru."

Mark Romenay je resno gledal hčerkico in jo hotel pokarati; nato pa je z očmi preletel sobo in pričel oklevati. Zdelo se je, kot bi bili na prostem. Pa Muette je mirno seval skozi okno, ki je bilo veliko kot stena, in se zrcalil v zrcalu na nasprotni steni. Zdelo se je, kot bi svetla miza in stoli stali v vrtu sredi zelenja in bi bilo vse pripravljeno za popoldansko malico. Kdo naj ob tem sloni nad zvezki in knjigami?

"Saj vendar ni treba, da hodiš na balkon," je vdano pojasnil.

In skoraj materinsko je dostavil:

"Si že malicala?"

"Da, atek."

"Snedla je samo pol kolačka," je dodala dobra gospa Acherjeva, ki je vsa živela le za svojo učenko.

Njega je to vznemirilo veliko bolj nego raztresenost, o kateri je bila gospa prav tožila.

"Slišiš," je začel znova, "hitro se nauči, kar je treba, pa pojdeva skupaj na sprehod."

Toda lene deklice ni zvabila ta lepa obljuba.

"Oh," je rekla razočarana, "zmeraj mi to obljubljate, in ko sem pripravljena, moramo iskati ateka in ateka ni nikjer."

"Nocoj pojdem. Zdaj so dnevi najdaljši. Prav do jezera pojdeva. In potem prideš lačna k večerji."

"Res? res? res?" je kričala otrok ko bo notah "Tak, gospa, hitro imena glavnih mest!"

In ob kriču: Berlin, Petrograd, Dunaj, je Mark Romenay zapustil sobo in odšel v svoj kabinet. Med potjo pa je samega sebeošteval, da ne pazi dovolj očetovsko na otroka. Vedno je prihajal domov poln načrtov, kakor igrač, ki jih mora razdeliti. Ko pa jih je nameraval uresničiti, so ga vselej preobvladale druge skrbi. Domišljeval si je, da bo sam lahko nadomestil njo, ki je ni; pa je, kakor skoraj vsi očetje, opravil vse večinoma le z načrti. Danes pa je hotel vse posle odriniti, da pojde s hčerko na sprehod. Nič ni bilo nujnejšega, nič mu ni bilo bolj pri srcu. In da bi bil prej prost, je v naglici pregledal pošto na pisalni mizi, ki je bila vsa prepežena z osnutki in načrti.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

O TEM IN ONEM

UMETNA SMOLA — SNOV ZA VSE

Nekaterim narodom je bila narava bolj skopa pri odmerjanju naravnih zakladov, zato so morali s svojo bistroumnostjo najti nadomestkov za snovi, katerih so bili od narave deležni v premajhni meri. I često je človeški um v proizvajanju takih snovi prekosil naravo samo. Ena takih snovi, ki služi današnji industriji za najrazličnejše izdelke, je umetna smola.

Naravno smolo pridobivajo iz tropskih rastlin, v naših krajih pa iz iglavcev; največ smole vsebuje lubje. Taka smola se da topiti v alkoholu, etru in sličnih kemikalijah; iz nje izdelujejo terpentin, kolofonijo, lake, firneže itd. Če pride v zemljo, postane smola po nekem kemičnem procesu, imenovanem polimeriziranje, znatno bolj trda, vrelišče se ji zviša in tudi topljiva ni več. Na ta način je nastal jantar, ki je okamenela, takozvana fosilna smola.

Umetno smolo, ki jo kemija naziva fenolova smola, pa pridobivajo iz lesa in premoga, slično naravni smoli tudi v več trdotnih stopnjah. V promet prihaja ta smola pod različnimi imeni kakor neoresit, trolitan, albertol, resinol, bakelit itd. Je zelo uporabna, tako zlasti za elektrotehnične izdelke, ker dobro izolira, ne vpija vlage, ima veliko mehanično trdnost in odpornost proti vročini. Zato je iz elektrotehnike zelo izpodrinila porcelan, posebno ker se da dobro oblikovati.

Umetna smola prihaja na trg v treh oblikah. Bakelit A je topljiv, v špiritu, acetonu, natronovem lugu, da se tudi taliti kakor naravna smola. Uporablja se za pritrjevanje ščetin pri krtačah in čopičih, za pritrjevanje žarnic v okove itd. Druga oblika, bakelit B, je že trši, v špiritu je netopljiv, utekočiniti se še da, taliti pa ne, da se pa variti; iz njega izdelujejo lake in firneže ki se odlikujejo po tem, da prevlečene predmete zelo dobro varujejo razjedanja kislin, pred vročino in rjo. Tretja vrsta, bakelit C, pa je jantarju slična, rumenorjava, prozorno ali pa tudi neprozorna snov, ki v različnih barvah prihaja na trg, kakor pač to zahteva okus kupcev in svrha uporabe. Je netopljiv, netaljiv in proti vsem zunanjim vplivom, tudi proti pritisku in udarcem zelo odporen.

Vse mogoče industrije so se okoristile z bakelitom. Avtomobilska zobata kolesa se izdelujejo iz njega, ker tišje teko kakor kovinska, za zavorne trakove ga uporabljajo, ker bakelit dobro zavira, za krmilna kolesa, gumbe stikalnih vzvodov, za okrove žarometov, signale trobke itd. Stavbena in pohištvena industrija izdelujeta iz bakelita stenske obloge, obešalne kljuke, okove za vrata, imitacije lesa in marmorja, mizne plošče, okrove za ure, vaze, pisalne garniture, umetne plastike in drugo. Kemičnim tovarnam in barvarnam izvrstno služijo bakelitne kadi, ker so odporne proti kislinam pa tudi neprodušne, saj so napravljene iz enega samega kosa. Največjo korist pa ima od bakelita brez dvoma elektrotehnična industrija. Prav v vseh njenih področjih je bakelit zavzel odlično mesto, v žični in brezžični telegrafiji in telefoniji, v elektromotorski industriji, zlasti pa v instalacijski stroki.

—o—

CELE VASI SE POGREZAJO

Okolico vasi Igoren in vas samo je zadela zadnji mesec nenavadna katastrofa, pri kateri se je takoj porušilo 48 hiš, mnogo drugih pa je bilo tako poškodovanih, da jih je prebivalstvo zapustilo v največji paniki. — Zemlja se je začela tamkaj zaradi podzemeljskih vrelcev premikati in sicer tako občutno, da se je spremenila vsa slika pokrajine. Visoka drevesa so skoraj do vrhov izginila v zemljo, cele ceste so izginile in celo celi vinogradi so se naenkrat pojavili popolnoma drugod. Slične vesti prihajajo tudi iz drugih sosednjih vasi. Človeških žrtev do sedaj ni bilo, dasi so n. pr. nekatere vasi popolnoma v razvalinah.

—o—

Katoliški Slovenci oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

ZANIMIVOSTI

Avtomobil na paro je izumil l. 1769. učennjak Cugnot.

V Avstraliji vidijo včasih tudi zelene oblake.

V Združenih državam ima vsak peti človek svoj avto.

Dandanes živi človek povprečno 47 let. Rimljani so dosegli povprečno komaj 22 let.

En kilogram sira ima prav toliko redilnih snovi kakor 2 kilograma govedine.

Pečen led je pri Kitajcih zelo priljubljena jed. Led potresejo z moko, naglo na ognju opečejo in pojedo.

V vsakem gramu prahu, ki ga na čevljih prinesemo v hišo, je dva milijona bolezenskih klic.

Nedeljo praznujemo samo kristjani. Grki počivajo v ponedeljek, Perzijci v torek, Asirci v sredo, Ediptovci v četrtek, Turki v petek in Židje v soboto.

—o—

ZBOROVANJE DEMOKRATOV IN REPUBLIKANCEV

Springfield, Ill. — V petek se je vršilo v tukajšnjem mestu državno zborovanje obeh strank, demokratske in republikanske. Dočim so imeli demokrati svojo redno državno konvencijo, so se pa republikanski odločili, da odlože svojo konvencijo do 9. avgusta. Med tem časom bodo videli, kam se bo nagnila vladna administracija v Washingtonu, in bodo lažje sestavili svoj volilni program. Demokratska konvencija se je izrazila, da bo trdno podpirala "New deal", dočim so se republikanci odločili, da jim bo napad na NRA in druge točke vladnega programa v prvi vrsti dobro služil za njih volilno kampanjo.

—o—

"Naš list 'Amer. Slovenec' je trdnjava, ki je ne sme premagati tudi njen najhujši sovražnik, depresija!"

KC BAKING POWDER
Double Tested! Double Action!
SAME PRICE today AS 42 YEARS AGO
25 ounces for 25¢
MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

ŠMARNICE

ki jih priporočamo čč. gg. duhovnikom, družinam in posameznikom za mesec majnik:

1) **Šmarnice "Marije Pomočnice"**, lepo vezane . . . **$1.00**
2) **Šmarnice "Pozdravljena Kraljica"** **$1,00**
3) **Sveta M. Marija Alakok** . . **95c**
4) **Marija v predpodobah in podobah** **95c**
5) **Marija vrtnarica našega srca, 95c**
6) **Na sv. Goro** **95c**
7) **Šmarnice arskega župnika** . **95c**
8) **Marija in sv. maša** . . . **95c**

Knjigarna
Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Društvo 'SV. JERONIMA'

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.

Ustanovljeno dne 19. aprila 1914. Šteje nad 200 članov v obeh oddelkih. Sprejema vse zavedne katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta in v ml. oddelek od rojstva do 16. leta. Član ali članica, ko oboli, naj se takoj javi pri društvenem tajniku in potem naj se ravna po pravilih. Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru.

Odbor za leto 1933:
Predsednik MIKE F. TOMŠIČ, Box 217, Houstan, Pa.
Tajnik JOHN ŠEVEC, Box 16, Strabane, Pa.
Blagajnik ANTON TOMŠIČ, Box 94, Strabane, Pa.

Prireditve

pikniki, veselice, igre, itd. ne prinesejo dobička, če ni povoljne **UDELEŽBE**

Da je udeležba povoljna je treba oglašati!

Za večjo udeležbo oglašujte v listu

'Amerikanski Slovenec'

V vsako hišo -- Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V premnogih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje *"NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJE APOSTOLOV"* vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

STANE S POŠTNINO
$1.00
Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST CERMAK RD. CHICAGO, ILLINOIS

KIPI

Za mesec maj in junij je navada, da verne družine postavijo male altarčke doma. Kipe Jezusove, Marijine in Male Cvetke sv. Terezije, lahko naročite od nas po sledeših cenah:

KIP PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

6 inčev visok	$ .60
12 inčev visok	1.00
20 inčev visok	3.00

MARIJINI KIPI

6 inčev visok	$ .60
12 inčev visok	1.00
20 inčev visok	3.00

MALE CVETKE SV. TEREZIJE

12 inčev visok	$1.25
17 inčev visok	2.00
22 inčev visok	3.75

Kipe pošiljamo po expresu in pošiljatvene stroške plača vsak sam, ko prejme kip. Gori navedene cene so samo za kipe in pošiljatveni stroški niso všteti.

Naročilom je pridjati potrebno svoto ter isto poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS